

Napis

SERIA XVII 2011

PISMO POŚWIĘCONE LITERATURZE OKOLICZNOŚCIOWEJ I UŻYTKOWEJ

JAWNE I UKRYTE W LITERATURZE I KULTURZE

WARSZAWA 2011

Spis treści

Jawne i ukryte w literaturze i kulturze	3
---	---

I. LITERATURA I BIOGRAFIA

Marcin KUŹMA (Uniwersytet Warszawski) Życiowe wybory wyczytane spośród wydań. Analiza porównawcza dwóch wydań powieści Józefa Kossakowskiego <i>Książę Pleban</i>	9
Wojciech KALISZEWSKI (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa) Trembecki pod imieniem Bielawskiego ukryty	19
Agata GRABOWSKA–KUNICZUK (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa) Przejaskrawiony biografizm czy ukryta prawda? Echa przeżyć autora w powieściach Bolesława Prusa (<i>Dusze w niewoli, Lalka, Dzieci</i>)	31
Magdalena DZIUGIEŁ–ŁAGUNA (Uniwersytet Warmińsko–Mazurski, Olsztyn) „Siebie skrywam na dnie...” Aksjologiczno–biograficzny kontekst <i>Rodziny Połanieckich</i> Henryka Sienkiewicza	41
Beata UTKOWSKA (Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce) Poeci „bruLionu” — kontestatorzy czy moralisci? Na podstawie pierwszej, tzw. „fioletowej” serii publikacji („biblioteka” 1992)	59
Anita FRANKOWIAK (Uniwersytet Warmińsko–Mazurski, Olsztyn) „Wszystko zaczynało się od mojej obecności”. Sekretny przekaz prozy Andrzeja Stasiuka	71

II. SZYFROWANIE DOŚWIADCZENIA

- Iwona MACIEJEWSKA (Uniwersytet Warmińsko–Mazurski, Olsztyn)
 Szyfr w świecie miłosnego wyznania — uwarunkowania i funkcje
 (w dawnym liście i diariuszu) 83
- Marzena WALIŃSKA (Uniwersytet Śląski, Katowice)
 Szyfr, kod i konwencja. Staropolskie sposoby „mówienia mitologią” 97
- Krystyna MAKSIMOWICZ (Uniwersytet Gdański)
 Oświeceniowy rebus polityczny. O ukrytych w akrostychach nazwiskach
 wodzów targowickich 111
- Marek PAKCIŃSKI (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa / Uniwersytet
 Jana Kochanowskiego, Kielce)
 Literatura a strategia: relacje o wojnie 1920 roku Stanisława Rembeka,
 Eugeniusza Małaczewskiego oraz Izaaka Babla. 123
- Wiesław RATAJCZAK (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
 Conrad i Arendt. Ujawnianie korzeni zła 139
- Marek PACUKIEWICZ (Uniwersytet Śląski, Katowice)
 „Inna tkanina”. Jawne i ukryte w przedmowach Josepha Conrada 153

III. SEKRETNY PRZEKAZ I „POWIERZCHNIA RZECZY”

- Marzena WYDRYCH–GAWRYLAK (Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce)
 Relacja między alegorycznym obrazem a poetycką interpretacją rzeczywistości
 w wybranych emblematkach staropolskich 169
- Teresa BANAS–KORNIAK (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
 Jawne i ukryte sądy o rzeczywistości w *Pismach* Jana Dzwonowskiego
 (na wybranych przykładach) 181
- Agnieszka BABEL (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa)
 Jawne paragrafy i ukryte obyczaje. O niektórych zapomnianych realiach
 w polskiej powieści dziewiętnastowiecznej 197
- Anna MAŁGORZATA Pycka (Warszawska Wyższa Szkoła Humanistyczna
 im. Bolesława Prusa)
 Blaski i cienie życia aktorek końca XIX wieku
 pod piórem Gabrieli Zapolskiej. 211

IV. KODY I ZAGADKI

- Przemysław ŚNIADAŁA (Uniwersytet Warszawski)
 Kim jest Wanda, co Niemca nie chciała? Próba reinterpretacji mitu
 o Wandzie zawartego w *Kronice Polskiej* Mistrza Wincentego zwanego
 Kadłubkiem 227
- Michał GRABOWSKI (Uniwersytet Warszawski)
 Kody i zagadki w „spiskach” tatrzańskich 237
- Katarzyna WĄDOLNY-TATAR (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji
 Narodowej, Kraków)
 Maskowanie gatunku. Kolysanka w liryce współczesnej 247
- Magdalena BUDNIK (Uniwersytet w Białymstoku)
 Abecadło i propaganda. Cele jawne i ukryte tekstów do nauki elementarnej
 dorosłych w latach 1945–1972 265
- Kamila TUSZYŃSKA (Uniwersytet Warszawski)
 Sygnał w szumie — ukryte opowiadanie w komiksie Neila Gaimana 277
- Edyta Izabela RUDOLF
 W poszukiwaniu świadomości — zastosowanie alegorii w polskiej
 literaturze *science fiction* (na przykładzie *Limes inferior* Janusza A. Zajdla) 287

V. VARIA

- Grzegorz SZELWACH
 Listy Konstantego Gaszyńskiego do Victora de Laprade’a 303
- Magdalena DĄBROWSKA
Le vingt-un mai — urodziny hrabiny Ireny Łubieńskiej. Obrazek z życia
 towarzyskiego Warszawy I połowy XIX wieku 319
- Kamila TUSZYŃSKA (Uniwersytet Warszawski)
 Polskie komiksy okolicznościowe i użytkowe:
 historyczne, religijne, społeczne. 347

VI. RECENZJE

Grzegorz SZELWACH

Listy Adama Mickiewicza (lata 1817–1833), Nowy York 2006

(Maria Berkan–Jabłońska) 363

Indeks osób 369

Spis treści dotychczas wydanych serii rocznika „NAPIS” jest dostępny pod adresem internetowym: http://www.dig.pl/strony/Napis_1_16817.pdf